

[00:00:00] Β' Παγκόσμιος στο Γαναδιό	1
[00:03:49] Οπισθοχώρηση Γερμανών.....	2
[00:04:29] Εμφύλιος- Έξοδος αμάχων προς Αλβανία	2
[00:08:00] Ταξίδι προς Αλβανία, Γράμμος- Αεροπλάνα	3
[00:11:27] Συνθήκες διαμονής στην Αλβανία	4
[00:18:37] Ρουμανία.....	5
[00:30:20- Επιστροφή στην Ελλάδα]	7
[00:35:38] Περιστατικό με χωροφύλακες, θάνατος γιαγιάς.....	8

[00:00:00] Β' Παγκόσμιος στο Γαναδιό

Z.T.: Ήταν πιο προοδευτικοί οι λεγόμενοι αριστεροί. Αν μπορείς και βρεις καμία άκρη δεν βρίσκουμε άκρη ούτε δίκαιο ποτέ και πουθενά. Με τον πόλεμο με τους Γερμανούς και τους Ιταλούς, είπαμε εμείς υποφέραμε πολύ λιγότερο με τους Γερμανούς και πολύ περισσότερο με τους Ιταλούς. Λοιπόν οι Γερμανοί.. Με τους με τους Γερμανούς ήρθαν πέρασαν δεν μας κάναν ζημιές, δεν μας κάναν καταστροφές πέρασαν, φύγαν. Οι Ιταλοί όμως μας κάναν πολλές ζημιές μας κυνήγησαν πολλαπλώς, μας κατασχέσαν, και θα βγει κάνα καλό, μας κατάσχεςαν και τα δίκανα τα όπλα.. Δεν ήθελε να το παραδώσει, οποίος δεν ήθελε να το παραδώσει γινόταν της κακομοίρας που λένε. Εν πάση περιπτώσει, εμάς εδώ στο Γαναδιό την κινηματογραφική μηχανή μας πήραν και την κινηματογραφική μηχανή ήμασταν από, γιατί είμαστε ένα από τα λίγα χωριά που πριν από την κατοχή είχαμε κινηματογράφο στο σχολείο, την όποια μηχανή μας την πήραν οι Ιταλοί και την ηλεκτρογεννήτρια, γιατί δεν είχαμε ρεύμα. Μας κάναν ζημιές, μας βομβάρδισαν εδώ στο χωριό μας κάνουν πάρα πολλά δηλαδή. Εν πάση περιπτώσει υποφέραμε με τους Ιταλούς ενώ με τους Γερμανούς δύο φορές ήρθαν και δεν μας πείραζαν, κάθισαν εγκαταστάθηκαν εδώ κάτω σε μία βρύση εκεί πέρα, στήσαν τα καζάνια τους, μαγειρέψανε, πλυθήκανε. Ήρθαν στο σπίτι το δικό μας, είχαμε ένα

γραμμόφωνο μεγάλο και δίσκους, τα πήραν από το σπίτι, τα πήγαν σε άλλο σπίτι, τα βάλανε εκεί χόρεψαν τραγουδήσαν κάναν, το άφησαν το γραμμόφωνο φύγαν μας το φεράν το γραμμόφωνο πίσω σπίτι, δεν είχαμε προβλήματα.

- Αυτό που συνέβη, πώς συνέβη; Συνήθως οι Γερμανοί ήταν πιο σκληροί..

Z.T.: Δεν είχαν στοιχεία σε εμάς εδώ, δεν είχαν στοιχεία, δεν είχαν κάτι να τους κινήσουν να δημιουργήσουν προβλήματα και τα λοιπά. Βέβαια παρακάτω σε άλλα χωριά δημιούργησαν πολλά προβλήματα.

[00:03:49] Οπισθοχώρηση Γερμανών

Z.T.: Είχαμε και εμείς χάσαμε έναν αδερφό της μητέρας μου στην οπισθοχώρηση των Γερμανών εδώ. Φεύγοντας οι Γερμανοί, στην οπισθοχώρηση σκοτώθηκαν εκεί 11 παλικάρια από τους Γερμανούς στην οπισθοχώρηση τους βάλαν με χειροβομβίδες με τα όπλα και τα λοιπά σκότωσαν πολλούς Γερμανούς. Ένας πήγε και κρύφτηκε πίσω από το λάστιχο του αυτοκινήτου και καθόταν εκεί μόλις οι δικοί μας ξεπετάχτηκαν νομίζοντας ότι τους σκότωσαν όλους βγήκε εκείνος με το αυτόματο και σκότωσε 11 παλικάρια μεταξύ αυτών και τον αδερφό της μητέρας μου.

[00:04:29] Εμφύλιος- Έξοδος αμάχων προς Αλβανία

Z.T.: Αλλά είχαμε πολλά παρατράγουδα μετά τον πόλεμο εμείς με τον εμφύλιο εκεί δημιουργήθηκαν πολλά προβλήματα δεξιοί ή αριστεροί. Εν πάση περιπτώσει, οικογένεια οι δικοί μου και τους παππούδες και τους γονείς και από μας ήμασταν όλοι αριστεροί, λέγοντας αριστεροί δεν πείραξαν ποτέ κανέναν και δεν δώσαμε δικαιώματα ποτέ, παρόλα αυτά ήταν άλλοι που μας κυνηγούσαν βάζαν σπιουνιές στη χωροφυλακή. Οι χωροφύλακες ήταν η εξουσία η λεγόμενη, δεν μπορούσε κανένας ούτε να τους μιλήσει ούτε να τους πάει κόντρα. Είχαμε αρκετά προβλήματα.

-Εσείς πόσο χρονών ήσασταν τότε;

Z.T.: Εγώ είμαι γεννημένος το '38, το '48, το '47- '48 γίνανε μεγάλες φασαρίες εδώ με τους πολέμους και τη μάχη της Κόνιτσας. Είχαν δημιουργηθεί αρκετά προβλήματα τότε. Εδώ στα χωριά τα δικά μας τη νύχτα μπαίνουν οι αντάρτες, την ημέρα έμπαινε στρατός έφευγε ο ένας έμπαινε ο άλλος. Και εδώ πολλοί από τους χωριανούς φύγανε στην Κόνιτσα, γιατί δεν μπορούσαν να αντέξουν. Εμείς πολλές οικογένειες και από δω και από τη Μόλιστα, πιο λίγοι από το Μοναστήρι, αναγκαστήκαμε να κρυβόμαστε να

βγούμε από το χωριό για να μην έχουμε τον κίνδυνο, να μην πάθουμε καμιά ζημιά. Και πήγαμε εδώ, έξω στην Αγία Βαρβάρα το χωριό, έχει εκκλησιάκι εκεί. Πήγαμε εκεί πέρα, καθίσαμε καμιά βδομάδα, περιμέναμε να καταλαγιάσουν τα πράγματα να γυρίσουμε πίσω αλλά τα πράγματα χειροτέρευαν και σιγά-σιγά από κει πήγαμε Καστάνιανη μετά πήγαμε Λυκόραχη από τη Λυκόρραχη φτάσαμε πάνω στο Γράμμο και από κει μπήκαμε στην Αλβανία.

-Μόνοι σας ή με τους αντάρτες πηγαίνατε;

Z.T.: Μόνοι μας πηγαίναμε αλλά με τις οδηγίες των ανταρτών.

[00:08:00] Ταξίδι προς Αλβανία, Γράμμος- Αεροπλάνα

Z.T.: Μία επιτροπή ανταρτών είχε έρθει στη Μόλιστα και μας είχε μαζέψει όλους. Να μας εξηγήσουν, ότι εδώ θα γίνουν μάχες και όποιος θέλει τα παιδιά του να μας τα δώσει να τα πάρουμε να τα πάμε σε ασφαλές μέρος και να γλιτώσουν από τον πόλεμο και τη φασαρία. Αρκετοί που δέχτηκαν και φύγαν τον Απρίλιο του '48 πήγαν μέσα. Κατευθείαν στην Αλβανία. Εμείς, εγώ ήμουν με τους γονείς μου, με τη μητέρα μου ουσιαστικά και με τα δύο τα αδέρφια μου. Γιατί ο πρώτος ο μεγαλύτερος αδερφός είχε πάει με τα άλλα τα παιδιά είχε φύγει με την πρώτη αποστολή. Τον πατέρα μου, τον είχαν πάρει οι αντάρτες επειδή ήταν στο επάγγελμα μάγαιρας, είχε πρόβλημα με τα πόδια του, δεν μπορούσε να περπατά, τον είχαν βάλει μάγαιρα στο σχολείο. Εγώ με τη μητέρα και τα δύο αδέρφια μου ακολουθήσαμε σιγά-σιγά το στρατό μετά το Γράμμο μπήκαμε μέσα στην Αλβανία. Τα δύο αδέρφια μου ακολούθησαν τη μάνα, εγώ ακολούθησα τα παιδιά που θέλουν να φύγουν από κει, να πάνε στον παιδικό σταθμό πάλι. Και μπήκαμε μέσα σε κάποιο καταυλισμό που ήτανε στρατώνες των Ιταλών. Μείναμε εκεί κάνα δυο βραδιές αλλά μείναμε αρκετό καιρό πριν μπούμε μέσα στο Γράμμο πριν μπούμε μέσα στην Αλβανία. Στο Γράμμο εκεί βέβαια κινδυνεύαμε, πέρναγαν συνέχεια τα αεροπλάνα, βομβάρδιζαν. Αλλά είχαν χτίσει φυλάκιο και μας ειδοποίησαν όταν ερχόντανε τα αεροπλάνα. Επειδή έρχονταν πρωί το λέγαμε 'Γαλατά', όπως πρωί-πρωί ερχόταν οι γαλατάδες και μοίραζαν το γάλα στις πόλεις στην Αθήνα. Και για αυτό επειδή ερχόταν πρωί-πρωί σαν ανιχνευτικό το λέγαμε 'Γαλατά', 'Ερχεται ο Γαλατάς'. Το φυλάκιο που υπήρχε πάνω στην κορυφή μας ειδοποιούσε με τρεις πυροβολισμούς έπρεπε να σβήσουν οι φωτιές να εξαφανιστούν τα κόκκινα, τα χρωματιστά, να μην υπάρχει κίνηση και πραγματικά εφάρμοζαν αυτήν την τακτική και όταν έφευγε το αεροπλάνο, όταν χανόταν έριχνε έναν πυροβολισμό και δεν υπάρχει κίνδυνος, μας ειδοποιούσαν κατά αυτό τον τρόπο.

[00:11:27] Συνθήκες διαμονής στην Αλβανία

Z.T.: Μπήκαμε μέσα στην Αλβανία. Επειδή υπήρχαν πολλά παιδιά που θέλουν να πάνε σε παιδικούς σταθμούς, μαζί με τα παιδιά ήθελα να πάω και εγώ. Εμείς είχαμε μία από την Γορίτσα. Είναι μία γυναίκα, είχε τρία παιδιά, Ανδρομάχη Γορίτσα λεγόταν. Αυτή είχε ένα γιο, ο άντρας αυτής της φαρμακοποιού ήταν ο Νικηφόρος Γορίτσας αυτός ο Νικηφόρος είχε άλλα δύο αδέρφια τα οποία δεν είναι εν ζωή ο Κώστας και ο Ορέστης. -Ήσασταν μαζί στην Αλβανία με αυτούς;

Z.T.: Μαζί ήμασταν μαζί, ήταν αυτά τα τρία αδέρφια ήταν και η μητέρα τους τα οδηγούσε. Η οποία συνόδευε την αποστολή.

-Στην Αλβανία που ήσασταν;

Z.T.: Θα σας τα πω τώρα. Λοιπόν, εγώ ακολούθησα την αποστολή με τα παιδιά και έφυγα από τη μητέρα μου. Η μητέρα μου δεν ήθελε φυσικά και λέει η κυρία αυτή η Ανδρομάχη λέει: «Μη στεναχωριέσαι λέει Θα το προσέχω εγώ το παιδί». Και μας πήραν από κει με τα καμιόνια, πήγαμε μέχρι ένα σημείο και από κει μας βάλαν σε κάτι βαγόνια φορτηγά όπως βάζουν τα ζώα, μας βάλαν και φτάσαμε στο Δυρράχιο. Εγώ πήγα στο Δυρράχιο εκεί ταλαιπωρηθήκαμε πολύ ελλείψεως φαγητού. Τι να μας ταΐσουν; Εμείς ήμασταν μισή Αλβανία εκεί πέρα. Σε λίγες μέρες, σε λίγο καιρό ακόμα έφεραν και την αποστολή με τους ηλικιωμένους από το πρώην στρατόπεδο της Αλβανίας που είχανε που είχανε κατασταλάξει, μεταξύ αυτών ήταν και η μητέρα μου ο αδερφός μου ο μικρός, που ήταν δύο χρόνων και η αδερφή μου η μεγαλύτερη. Εγώ έμαθα ότι ήρθαν στο λιμάνι για να φύγουν για τη Σκόδρα και πήγα συνάντησα τη μητέρα μου. Από κει πέρα ήθελε να με να με πάρει λέει έλα λέει να σε πάρω μαζί μου. Λέω εγώ αν μποω εγώ τώρα και έρθω μαζί σου, δεν ξέρει τίποτα η Ανδρομάχη Γορίτσα και θα με ψάχνει. Αλλά δεν πήγα. Εν πάση περίπτωση κάτι έπρεπε να κάνω γιατί είχε πέσει πολλή πείνα. Μας δίναν σχεδόν κάθε μέρα μελιτζάνες, μελιτζάνες έτσι τουρλού που λένε. Αυτά το στομάχι κάπου κάπου δεν τα άντεχε. Και εν πάση περιπτώσει ταλαιπωρηθήκαμε πολύ, ευτυχώς γιατί είχα αρρωστήσει κιόλας. Ευτυχώς φύγαμε γρήγορα, φύγαμε στα τέλη του Δεκέμβρη. Μείναμε περίπου εκεί τέσσερις μήνες στην Αλβανία εμείς, και στα τέλη του Δεκέμβρη ήρθαν και μας φόρτωσαν χωρίς να ξέρουμε που πηγαίνουμε. Παιδιά εμείς τώρα, είχα χάσει τον μπούσουλα, τους είχα χάσει όλους. Είχα χάσει και την Ανδρομάχη τη Γορίτσα. Και νύχτα μας παίρνουν μας φορτώνουν νύχτα στα καμιόνια και μας βάζουν, μας πάνε στο τρένο στα σύνορά, μας βάζουν μέσα και φύγαμε χωρίς να ξέρει ο Τίτο τίποτα. Εντάξει; Γιατί ο Τίτο είχε αλλάξει στάση από

αριστερός από κομμουνιστής είχε γίνει ήθελε να τα έχει καλά με όλους. Εν πάση περιπτώσει μπήκαμε σε κάτι φορτηγά ,εκεί πάλι σαν τα ζώα, και μας βάλανε. Μπήκαμε μέσα στα σέρβικα σύνορα μας βάλαν σε τρένο καλό. Εν πάση περίπτωσηή κουρασμένοι, ταλαιπωρημένοι κατεβήκαμε στα Ρουμανικά τα σύνορα. Που ξέραμε εμείς; Μόλις μπήκαμε μέσα μας έφεραν τσάι και παξιμάδια φρυγανιές και τέτοια. Καταλάβαμε μόλις είδαμε και φαγητό πώς ήταν κάτι ξεχωριστό για την εποχή εκείνη. Καταλάβαμε ότι μπήκαμε στη Ρουμανία.

[00:18:37] Ρουμανία

Z.T.: Όταν μπήκαμε εκεί εμείς, πρέπει να ήμασταν η πρώτη αποστολή και μας πήγαν σε ένα ξενοδοχείο πολυτελείας. Απάνω στα ρουμανοσυγγρικά σύνορα, στην πόλη Οράτια. Ήμασταν όλο μικρά παιδιά από 4-5 χρόνων μέχρι 15 -16. Εκεί περάσαμε καλά έπειτα με το που Μπήκαμε μέσα μας ξεγύμνωσαν τελείως στο μπάνιο και τα ρούχα ξαφανίστηκαν ήταν γεμάτα ψείρες ξαφανίστηκαν τα ρούχα! Βγαίνοντας από το μπάνιο μας δίνουν από ένα νυχτικό γυναικείο και από ένα ζευγάρι παντόφλες από ψάθα, θα πει ψάθινες αυτά ήταν τα ρούχα μας. Πήγαμε κοιμηθήκαμε σε κάνα δυο μέρες μας φέραν και εσώρουχο και σιγά-σιγά μας φέραν και τα υπόλοιπα ρούχα. Φαγητό πολύ καλό, περιποίηση πάρα πολύ καλή, δηλαδή είναι πράγματα αξέχαστα.

-Μαθαίνετε και γράμματα;

Z.T.: Κοιτάζτε να δείτε, εγώ είχα πάει μέχρι δευτέρα τάξη εδώ πέρα και όταν ξεκίνησα την τρίτη τάξη χανόταν και ο δάσκαλος χανόμαστε και εμείς. Με το που πήγαμε εκεί τους πρώτους μήνες δεν είχαμε ούτε σχολείο, ούτε τίποτα. Μετά από λίγους μήνες, γιατί είχαν έρθει και άλλες αποστολές, οι οποίες είχαν πάει έξω από την πόλη τη δική μας σε μία Λουτρόπολη Φέλιξ λέγονταν, γιατί ετοιμάζαν εγκαταστάσεις καινούργιες εργοστάσιο οι εγκαταστάσεις αυτές. Ήταν μέσα στην πόλη στην εκκλησία καθολική Μητρόπολη της πόλης, μεγάλο κτίριο, μεγάλη έκταση φτιάζανε εγκαταστάσεις μέσα. Κρεβάτια, στρώματα, μπάνια, κουζίνες μαγειριά μέχρι και θέατρο όλα τα κομφορ και ήρθαν όλα τα παιδιά και από τη λουτρόπολη και εμείς ήμασταν γύρω στα 250 εκεί. Αρχισαν και τα πρώτα μαθήματα με λίγους Έλληνες δασκάλους. Ναι, πιο πολύ Ρουμάνους. Εγώ είχα πάει στην τρίτη τάξη. Λέω: «Τρίτη είμαι και τα λοιπά άρρωστος αρρώστησα». Αρρώστησα από πνευμονία, πήγα στο νοσοκομείο κάθισα αρκετό καιρό εκεί. Όταν γύρισα έψαχνα να βρω την τάξη μου, η τάξη μου είχε προχωρήσει και ακολούθησα την τάξη. Στα ελληνικά άρχισα να δυσκολεύομαι αφού δυσκολευόμουν περιφρόνησα τα ελληνικά είχα πάρει τη σειρά με τα Ρουμανικά τα πήγαινα πολύ καλά

αλλά τα ελληνικά ήταν τρεις-τέσσερις ώρες την εβδομάδα. Και κάναμε και ρωσικά, μια-δυο ώρες την εβδομάδα, είχαμε έναν Πόντιο για δάσκαλο, καλός ήταν ο φουκαράς, Βίκτωρας λεγότανε στο μικρό ήταν και μουσικός έπαιζε και βιολί δεν άκουγε καλά, εμείς παιδιά τον ειρωνευόμασταν. Μου άρεσαν πολύ τα ρουμάνικα λοιπόν και ακολούθησα με αυτό τον τρόπο. Έπειτα μόλις από το '48 το 1950 έφυγα από εκεί. Εν τω μεταξύ όταν φύγαμε εμείς από την Αλβανία, έκλεισε ο Τίτο τα σύνορα και δεν μπορούσαν να έρθουν οι υπόλοιποι από την Αλβανία, τη Ρουμανία και αναγκάστηκαν και τους φέρανε με καράβι, με βαπόρι από την Αλβανία. Τους φέρανε σε μία πόλη της Ρουμανίας. Μέσα στην πόλη, έξω από την πόλη, στο Πιτέστι. Ήταν στρατιωτικές εγκαταστάσεις εκεί των Γερμανών, παράγκες πολλές παράγκες, πολλά οργανωμένα πράγματα. Είχαν εστιατόριο, είχαν θέατρο και κινηματογράφο, είχαν ζαχαροπλαστείο και μπακάλικο. Είχαν παιδικό σταθμό, είχαν σχολείο πολύ οργανωμένο βρεφοκομείο. Το βρεφοκομείο του σχολείου και το εστιατόριο το παιδικό, ήταν καινούργιες εγκαταστάσεις χτισμένες κανονικά, εκεί προχωρούσαν και έφτιαχναν μία καινούργια πόλη για να μπει σε πολυκατοικίες ο πληθυσμός και να φύγει από τις παράγκες. Εν τω μεταξύ, φεύγοντας εγώ από την Οράτια, ζήτησαν από τον Ερυθρό Σταυρό να ανταμώσουν οι οικογένειές μας με τα παιδιά με τους γονείς και εμένα με παίρνουν από την Οράτια και με πάνε εκεί στο Πιτέστι ένα χωριό τα λέγαμε εμείς Φλορίκα, εκεί που ήταν η μητέρα μου. Ο πατέρας μου είχε άλλη αποστολή είχε φτάσει στην Πολωνία σε μία πόλη Σβαρ σαλατς. Και είχαμε χαθεί ουσιαστικά ο ένας από εδώ ο άλλος από εκεί. Εγώ δεν ήξερα πού είναι η μάνα μου που είναι ο πατέρας μου τίποτα αλλά είχα μία θεία στην Αμερική και ήξερα τη διεύθυνση της και τις έγγραφα και έπαιρνα απάντηση. Ευτυχώς ερχόταν τα γράμματα, ερχότανε και έτσι μάθαμε περίπου που είναι ο ένας και πού είναι ο άλλος, μέσω της... από την Αμερική, έφυγα εγώ από κει ήρθα στη Φλορίκα, στο Πιτέστι. Περίπου δύο χρόνια. Τελείωσα το Δημοτικό και εν τω μεταξύ είχε έρθει και ο πατέρας μου από την Πολωνία και σμίξαμε σχεδόν όλη η οικογένεια. Ήμασταν εδώ. Εγώ όταν τελείωσα το δημοτικό, το δημοτικό εκεί είναι 7τάξιο, δεν έχει γυμνάσιο, είναι δημοτικό και Λύκειο 7 τάξεις στο δημοτικό και 4 το λύκειο. Εγώ όταν τελείωσα το δημοτικό πήγα σε επαγγελματική σχολή, γιατί η επαγγελματική σχολή ήταν 3 χρόνια και εγώ με το δικό μου το μυαλό έλεγα να μπορέσω να τελειώσω γρήγορα να πάω να δουλέψω να βγάλω λεφτά. Εκεί ήταν ο καημός μου να μπορέσω να σταθώ στα πόδια μου από μόνος μου. Εν πάση περιπτώσει εδώ στο Πιτέστι πήγα στο σχολείο και τελείωσα εφαρμοστής μηχανουργός κάθισα εκεί εργάστηκα ένα χρόνο μέχρι το '58 και το '58 γύρισα μαζί με τον αδερφό μου.

[00:30:20- Επιστροφή στην Ελλάδα]

Z.T.: Εν τω μεταξύ, το '56 είχαν έρθει οι γονείς μου. Ο πατέρας μου με τη μάνα μου και τα δύο μικρά αδέρφια Είχαν έρθει το '56 εδώ στο χωριό.

-Τότε γύρισαν οι περισσότεροι το '56;

Z.T.: Τότε είχε επενέβη ο παγκόσμιος Ερυθρός Σταυρός και έγινε μεγάλη κατακραυγή γιατί δεν αφήνουν τους πρόσφυγες να γυρίσουν στα σπίτια τους. Και αναγκάστηκε η κυβέρνηση τότε, να δώσει άσυλο όχι σε όλους να δώσει άσυλο για να μπορέσουν οι πρόσφυγες να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Και βέβαια πολύς πληθυσμός ήρθε τότε το '54 και το '56 οι δικοί μου γονείς Είχαν έρθει το '54 πολλοί χωριανοί εδώ πέρα. Ήρθανε τότε ήρθαν εδώ οι γονείς μου τα βρήκαν όλα λεηλατημένα. Το σπίτι μας το είχανε κάνει σχολείο γινόταν εκεί πέρα... Ήρθε ο πατέρας μου αναγκάστηκε να το ξηλώσει όλο το σπίτι εκεί μέσα τα φτιάξαμε από την αρχή. Θα μου πείτε, με τί λεφτά, είχε από αυτήν την αδερφή του στην Αμερική και το βοήθησε πάρα πολύ.

-Πώς και έκαναν το δικό σας το σπίτι σχολείο;

Z.T.: Επειδή ήταν λίγα τα παιδιά και δεν ήθελαν να τα πηγαίνουν εκεί πέρα, δεν μπορούσα το σχολείο ούτε να το ζεστάνουν ούτε, και αναγκάζονταν σε όποιο σπίτι τους βόλευε άνοιγαν και έμπαιναν μέσα, δεν σε ρώταγε κανένας, δεν ήμασταν εδώ εμείς. Εν πάση περίπτωση, ήρθαμε, φύγανε τα παιδιά πήγανε σε άλλο σπίτι για σχολείο. Ο πατέρας μου μπήκε μέσα ήταν όλο το σπίτι λεηλατημένο, αναγκάστηκε τα ξήλωσε όλα.

Z.T.: Μια ζωή σαν παραμύθι. Και αν καθίσεις και τα πεις σε κανέναν νέο λέει:» Ψέματα λέει».Ειδικά μέσα στην Αλβανία ταλαιπωρηθήκαμε πάρα πολύ από την άποψη του φαγητού. Τι ψείρα, τι κοριούς ότι ανάβαμε φωτιά στην παραλία, στη θάλασσα και βγάζουμε τα σακάκια, τα τινάζουμε πάνω στη φωτιά και άκουγες πραπ, πραπ, πραπ. Καίγονταν οι ψείρες και οι ψύλλοι και αυτά. Τι έχεις και καταλάβαινες τι έχεις απάνω σου σήκωνες το γιακά από το σακάκι και έλεγες τι γίνεται εδώ. Ήταν τέσσερις μήνες, εγώ αρρώστησα βέβαια ταλαιπωρήθηκα πήγα και στο νοσοκομείο αλλά όπως είπαμε. Όταν τελειώνουν όλα καλά, τα ξεχνάς όλα και κοιτάς μπροστά, κοιτάς το μέλλον από κει και πέρα τη ζωή δεν μπορεί να την κανονίσει κανένας και τέλος καλό όλα καλά την ασφάλεια. Αλλά πάντα ήταν ήμουν ένα άτομο που έλεγα την ασφάλεια να επιζήσω, να έχω λεφτά στην τσέπη μου να μπορώ να ζήσω. Όταν ήρθε η ώρα να πάρω τη σύνταξη, έλεγα να έρθει η ώρα να πάρω τη σύνταξη και να συνεχίσω να δουλεύω. να πιάσω το

σίγουρο να σιγουρευτώ να πάρω τη σύνταξη και έπειτα θα συνεχίσω να δουλέψω. Δεν με πειράζει αλλά πάντα και Από μικρός κυνηγούσα την ασφάλεια το χρήμα, να μπορέσω να επιζήσω, να επιβιώσω.

[00:35:38] Περιστατικό με χωροφύλακες, θάνατος γιαγιάς

Σας είπα την δική μου ιστορία δεν ήθελα να επεκταθώ και παραπέρα. για να καταλάβετε τι κυνηγητό είχαμε. Το 1946, να σας πω μία παρένθεση. Το 1946, την τρίτη ημέρα του Πάσχα, την ημέρα του Αγίου Γεωργίου, αφού λειτουργήσαμε, ήρθαν δύο χωροφύλακες, Τύφλα στο μεθύσι. Οι χωροφύλακες τότε όταν μπαίνανε στο καφενείο. Τους λέγανε πενηνταράκι, δεξ, γιατί το τσίπουρο που αναγγέλλουν δεν το βάζαν σε ποτηράκι που το πίνουμε όλοι, τα κρασοπότηρα περνάνε 50αράκι. Και όταν έμπαιναν μέσα ο φύλακας έλεγε: «ένα πενηνταράκι, Βάλε τσίπουρο στο κρασοπότηρο». Είχαν έρθει δύο χωροφύλακες γίναν ταπα στο μεθύσι. Ήπιανε στη Μόλιστα, ήρθανε και εδώ στη Μεσαριά. Εδώ πιο κάτω σε ένα σπίτι εγκαταλειμμένο ήταν, το είχε κάνει κατοικία κάποιος μυλωνάς, ο οποίος ήταν από άλλο χωριό δεν ήτανε από εδώ και εκεί κάποιος είχε τοποθετήσει μία πινακίδα που έγραφε ΑΚΕ αγροτικό Κόμμα Ελλάδος. Είχε πάει ο χωροφύλακας επάνω και πήγε με το όπλο να ξυρίσει την πινακίδα. Εκείνη τη στιγμή που ο αδερφός μου ο μεγαλύτερος πήγαινε στο σπίτι και τους είδε και λέει «Τι κάνετε;» «αυτό και αυτό» λέει, «Ας την ξηλώσουν λέει: ούτε την έβαλα ούτε με ενδιαφέρει» βγαίνει έξω ο ένας χωροφύλακας ήτανε πάνω, χτύπαγε, έβριζε, φώναζε και ο άλλος ήταν κάτω, περνάει ο πατέρας μου, τον πιάνει ο άλλος: «Τί γράφει;» το πιάνει από κάτω να τον χτυπήσει ο πατέρας μου τότε ήταν ταύρος, δεν καταλάβαινε τίποτα τον παίρνει το όπλο, το πετάει, τον γονατίζει και αυτόν κάτω, τον βλέπει και του λέει: «Κάτσε καλά!». Εν τω μεταξύ αυτός, φώναζε τον άλλον που ήταν παραπάνω. Ο πατέρας μου, επειδή έβαλε τις φωνές και τον γονάτισαν κάτω, βγήκε η γιαγιά μου. Και βλέπει δύο άτομα να μαλώνουν. Η γιαγιά μου, νόμιζε ότι υπήρχε ο χωροφύλακας. Στην ουσία ο πατέρας μου τους είχε βάλει κάτω. Και φωνάζει η γιαγιά μου: «Ποιανού παιδί βαρατέ». Αυτός λοιπόν φωνάζει από κάτω από τον άλλον τον χωροφύλακα. Βγαίνει ο άλλος, σηκώνει το όπλο και σκοτώνει τη γιαγιά μου. Βγήκε από το παράθυρο και ήταν μακριά από το χωροφύλακα, μακριά στην άλλη άκρη. Σκοτώνει τη γιαγιά μου τη μέρα του Αγίου Γεωργίου χωρίς λόγο χωρίς αιτία. Και το αποτέλεσμα; Ήρθε η ανακριτική επιτροπή, η οποία ήταν της κλίκας τους από δω. Και το πόρισμα ήταν ατύχημα. Για να καταλάβετε την κατάσταση που επικρατούσε. Δεν έβρισκες δίκιο με

τίποτα και πουθενά. Σε τύλιξαν σε μία κόλλα χαρτί και σε στέλναν στη Μακρόνησο, χωρίς να το καταλάβεις. Ευτυχώς αυτά τα άτομα, εδώ στα χωριά τα δικά μας, ήταν λίγοι.